

קונטרס

יש עתיד

יחדיר בטחון חזק בכל פר ישראל, שאין שום יאוש בעולם
כלל, ויש עתיד לכל אחד, ויגלה עצות נוראות ונפלאות
איוף להתחזק בכל המצבים שבעולם.

*

בנוי ומיסד על-פי דברי
רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון,
בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו,
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו.

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו
הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אגיס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו,
ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, פתובים ומאמרי חכמינו
הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש.

*

הובא לדפוס על-ידי
חסידי ברסלב
עיה"ק ירושלים תובב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: צָרִיךְ כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל
לְדַעַת, כִּי יֵשׁ עֲתִיד לְכָל אֶחָד וְאֶחָד,
וְאִסּוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, וּמְכַל שֶׁפֶן שְׂאִסּוּר
לְבַטֵּל אֶת זוּלָתוֹ, כִּי לְכָל אֶחָד וְאֶחָד
בְּזֶה הָעוֹלָם יֵשׁ עֲתִיד, וְאִסּוּר לְהִתְלוּצֵץ
מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְכֵן אִסּוּר לְהִתְלוּצֵץ
מִעֲצָמוֹ וּלְפַל בִּיְאוּשׁ, כְּאִלּוּ כְּבָר אָבוּד,
אֲלֹא צְרִיכִים לְדַעַת, כִּי לְכָל אֶחָד וְאֶחָד
יֵשׁ עֲתִיד, וְגַם לוֹ יֵשׁ תְּמִיד עֲתִיד; אֲשֶׁרִי
מִי שְׂמִכְנִיס יְדִיעָה זֹו בְּלִבּוֹ, שְׂאִז יִכְבֵּד אֶת
עֲצָמוֹ וְיִכְבֵּד אֶת זוּלָתוֹ, כִּי הֵיְאוּשׁ בָּא רַק
מִחֲמַת שְׂנֹדְמָה לוֹ שְׂאִין כְּבָר שׁוּם עֲתִיד,
אֲבָל בּוֹ בְּרַגַּע שְׂאָדָם יִדַּע שְׂיֵשׁ עֲתִיד, יִכְבֵּד
אֶת כָּלֵם.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תקז)

קוֹנְטֵרַס

יש עתיד

.א.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזֵק אֶת עֲצַמְכֶם בְּכָל
מָה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם, וְתַמִּיד תִּזְכְּרוּ, כִּי לֹא לְעוֹלָם יִהְיֶה
לָכֶם חֲשׂוֹךְ כָּל-כָּף, כִּי עֲדִין יֵשׁ לָכֶם עֵתִיד, כִּי "אֵין לָךְ
אָדָם שְׂאִין לוֹ שְׁעָה" (אָבוֹת ד, ג), אֲבָל הַרְבֵּה מְאֹבְדִים
אֶת הַשְּׁעָה עַל-יַדֵּי דְחִיקַת שְׁעָה, כִּי בַשְּׁעָה שְׁעוֹבֵר
עֲלֵיהֶם אֵיזָה מִשְׁבֵּר אוֹ אִיזוֹ צָרָה בְּחַיֵּיהֶם הַפְּרֻטִּים,
אֵינֶם יוֹדְעִים אֵיךְ לְהַחֲלִץ מִהַצָּרָה הַזֹּאת, וְעַל-כֵּן מִתְחִילִים
לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, וְבוֹ בְּרָגַע שֶׁהֵם דוֹחֲקִים אֶת הַשְּׁעָה
— הַשְּׁעָה דוֹחֲקָתָם, כִּי כָל הַדוֹחֵק אֶת הַשְּׁעָה —
הַשְּׁעָה דוֹחֲקָתוֹ (בְּרֻכּוֹת סד.), וְכָל הַנִּמְשָׁךְ אַחַר הַצֵּעַר
— הַצֵּעַר נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו, וְנוֹפְלִים בְּיָאוֹשׁ, וְהַיָּאוֹשׁ מְבִיא
לְדַכְּאוֹן, וְהַדְּכָאוֹן הוֹרֵס אֶת כָּל חַיֵּי הָאָדָם, עַד שְׂאִינוֹ

מְסַגֵּל לַחֲשֹׁב יִשְׂרָאֵל — מַה יִּהְיֶה, וְאִזּוּ הוּא אָבוּד לְגַמְרֵי, כִּי נִדְמָה לוֹ, שְׂאִין לוֹ כְּכֹר שׁוֹם עֵתִיד וְתִקְוָה בְּחַיָּיו. וּבְאֵמֶת אֵין הַדְּבָר כֵּן, כִּי לְכָל אָדָם יֵשׁ הַמְּרִירוֹת וְהַצָּרוֹת, הַיְסוּרִים וְהַהֲרַפְתָּקָאוֹת שְׁלוֹ, וּמַה שְׂאָנוּ רוֹאִים שְׂבִנֵי-אָדָם מְצַלִּיחִים, זֶהוּ רַק מַחֲמַת תִּקְוָה וְחִזּוֹק וְאַמֶּץ לְבָבָם, שְׂמַחְזִיקִים אֶת עַצְמָם בְּכָל מִינֵי חִזּוֹק, וְאוֹמְרִים לְעַצְמָם, כִּי עֲדִין "יֵשׁ עֵתִיד", וְאִסוּר לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוֹם פְּנִים וְאַפֶּן; וְעַל-כֵּן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, תַּחַת אֲשֶׁר תְּרִיבוּ בַּיְנֵיכֶם זֶה עִם זֶה, וְתֹאמְרוּ לְעַצְמְכֶם: אָבִד מְנוֹס וְתִקְוָה מֵאַתָּנוּ, תֹּאמְרוּ: "יֵשׁ עֵתִיד", וְאֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְנִצָּא מֵהַצָּרָה הַמְּרָה וְהַפַּח הַזֶּה שְׂנַפְלָנוּ אֵלֵיהֶם. וּבְזֶה שְׂתַתְּחִזְקוּ וְתִתְאַמְצוּ, תִּרְאוּ נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמְכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי שְׂהָאָדָם מַחְדִּיר בְּעַצְמוֹ אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּאֵמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, לִידַע, לְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדִיעַ, אֲשֶׁר הוּא יִתְבַּרֵּךְ מְנַהֵיג אֶת הָעוֹלָם בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִי פְּרֻטִית, כִּי בְּאֵמֶת רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ, וְאֵף שְׂעוֹבְרִים צָרוֹת וַיְסוּרִים וּמְכַאוּבִים רַבִּים מְבִנֵי-אָדָם, צְרִיכִים לְדַעַת, אֲשֶׁר בְּכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהַכֹּל בָּא מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְכוֹנֵנְתוֹ יִתְבַּרֵּךְ הִיא רַק שְׂאָדָם יָשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, עַל-כֵּן בְּשַׁעַה שְׂעוֹבְרִים עֲלֵיכֶם מְרִירוֹת וְצָרוֹת, יְסוּרִים וְהַרְפַּתָּקָאוֹת,

ראו לברוך תכף-ומיד אליו יתברך, ותמשיכו על עצמכם
אמונה פשוטה בו יתברך ובטחון חזק, לידע שיש לכם
עתיד, ובודאי לא יעזב אתכם הקדוש-ברוך-הוא, אבל
העקר תלוי כפי מדת ההתחזקות שתכנס בכם. ואף
שאני יודע, בני ובנותי היקרים, בשעה שעוברת עליכם
מרירות ומרירות, צער ומכאובים, נדמה לכם כאלו
אבד מנוס ותקוה לגמרי, עם כל זאת אין זו עצה
להשפיל את עצמכם, וליאש אחד את זולתו, כאלו
אבד מנוס ותקוה, כי זו עצת הפסילים והפתאים אשר
מביאה את האדם לדכאון ולהתאבדות, רחמנא לישזבן,
אלא עקר חכמת החיים הוא לידע תמיד, ש"יש עתיד",
ואף שלכם עכשו חשך ומר, ואינכם רואים לפניכם
מאומה, רק חשך ומרירות, צרות ומכאובים, יסורים,
משפטים ודינים, עם כל זאת עליכם להתחזק בכל מיני
אפנים שבעולם, ולומר לעצמכם: "יש עתיד", ובעזרתו
יתברך נזכה לצאת מזה; ובזה שתחזקו ותאמצו אחד
את השני, על-ידי-זה באמת תזכו לצאת מהכל. אבל
העקר לקחת את עצמכם בידיכם, ולחדל לריב ביניכם,
כי הריב והמחלוקת דוחקים רגלי השכינה מן העולם,
כי אצלו יתברך מאד יקר השלום, כי לא מצא
הקדוש-ברוך-הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא
השלום (עקצין ג, יב), וכשיש שלום בין איש לרעהו

ובין איש לאשתו ובין אדם לעצמו, על-ידי-זה זוכה האדם לישוב הדעת, ואינו נופל לפאניקה וליאוש, כאלו אבד מנוס ותקוה לגמרי, חס וחלילה, וכאלו אף פעם לא יראה אור בחייו, אלא אדרבה יראה שיש תקוה ו"יש עתיד"; ולכן ראו, בני ובנותי היקרים, לקחת את עצמכם בידיכם, ותראו איך שסוף כל סוף הכל יתהפך לטובה.

ב.

בני ובנותי היקרים! העקר ראו להתחזק במדת הבטחון והסבלנות, לסבל על כל מה שעובר עליכם, ולבטח שיש לכם עתיד, ואף שאני יודע שמרב צערכם הקשה שנסתבכתם עכשו בסבוך קשה עד מאד במשפטים ובחובות, בצרות וביסורים ובהרפתקאות גדולות, עם כל זאת עליכם להתחזק בסבלנות גדולה לסבל על כל מה שעובר עליכם, ואל תכנסו לפאניקה, ליאוש ולדכאון, אלא תחזקו איש את רעהו, ותאמרו לעצמכם: "יש עתיד", וזה לא סוף העולם, כי סוף כל סוף תראו ישועה גדולה, רק תבטחו בו יתברך. כי באמת המאמין בו יתברך, אשר הוא יתברך מחיה ומנהיה ומקים את כל הבריאה בלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך,

על-ידי-זה יש לו עתיד גדול, כי העתיד של עם ישראל הוא האמונה בו יתברך, להאמין באין סוף ברוך הוא, שבודאי לא יעזב אותנו, ועל זה צריכים התחזקות חדשה בכל יום, הן לחזק את עצמו ולומר לעצמו בכל פעם: "יש עתיד", שאזכה לצאת מהצרות שלי, וזה לא סוף העולם, וכן לחזק אחד את השני במדת הבטחון והסבלנות, כי עקר התקנה והעתיד של האדם הוא רק על-ידי מדת הבטחון, לבטח בבטחון חזק בו יתברך שבודאי לא יעזב אותו, ואף שמרב קלקול מעשיו נדמה לו כאלו, חס ושלום, הקדוש-ברוך-הוא אינו רוצה לעזר לו, הכל רק דמיונות, כי באמת הוא יתברך אב הרחמן, ורוצה לעזר לכל אחד ואחד, העקר מה שהוא יתברך רוצה — שהאדם יבוא ויתפלל לפניו, ויפרש את כל שיחתו וכל מה שעובר עליו אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, וגם על זה צריכים סבלנות גדולה, כי יש תפלה שנשמעת בשעה, יש תפלה שנשמעת ביום, יש תפלה שנשמעת בשבוע, יש תפלה שנשמעת בחודש, יש תפלה שנשמעת בכמה חודשים ויש תפלה שנשמעת בשנה, העקר צריכים להתחזק באמונה חזקה בו יתברך, ולבקש ולהתחנן ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליו לצאת מהפח היקוש שנפל אליו, ויהיה עקשן גדול על זה, לבוא בכל פעם

מְחַדֵּשׁ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלִבְקֵשׁ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט שְׁצָרֶיךָ.
וְאֲזִי — כְּשִׁתְּהִיּוּ בְּבִטְחוֹן חֶזֶק וְתִמְשִׁיכוּ בַתְּפִלָּה, תִּרְאוּ
נִסִּים נִגְלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְסוּף
כָּל סוּף תִּרְאוּ אֹר בְּקִצָּה הַמְּנַהֲרָה, וְתִוְכַחוּ שִׁישׁ לָכֶם
עֵתִיד.

ג.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! רְאוּ לְחֶזֶק אֶת עֲצָמְכֶם בְּכָל
מִינֵי אָפְנִים שׁוֹבְעוֹלִם, וְאֶפְלוּ שְׁכָבָר עָבַר עֲלֵיכֶם מֵה
שְׁעָבָר בְּחַיֵּיכֶם, עִם כָּל זֹאת עֲלֵיכֶם לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵין
שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְתָמִיד יְכוּלִים לְחֹזֵר אֵלָיו
יִתְבַּרֵּךְ, וְאֶפְלוּ שֶׁנִּפְלַתֶם בְּעַמְקֵי עַמְקִים בְּשִׂאוֹל תַּחֲתִית
וּמַתְּחַתָּיו, וְהִתְלַכְלַכְתֶּם בְּמָה שֶׁהִתְלַכְלַכְתֶּם — בְּכָל
מִינֵי חֲטָאִים וְעוֹנוֹנוֹת וּפְשָׁעִים, רַחֲמָנָא לִישׁוּבְךָ, וּנְפִלְתֶם
בְּעַמְק בּוֹר וְדוּת, עִם כָּל זֹאת עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי גְדוּלָּה
רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְהוּא צוֹפֶה וּמַבִּיט עַד סוּף כָּל הַדּוֹרוֹת,
שְׁכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל יָשׁוּב אֵלָיו; כִּי בְּאֵמֶת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת
בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַּרֵּךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּם
אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר — הֵם
עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּרָא אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה בְּבַחֲיַנֵּת 'יֵשׁ' וּבְבַחֲיַנֵּת 'אֵין'; הֵינוּ
שְׂמֵצָד אֶחָד יֵשׁ מְצִיאוֹת הַבְּרִיאָה: דוּמָם, צוּמַח, חֵי,

מְדַבֵּר, מְצִיאֹת בְּפָנָי עֲצָמָה, וְשֵׁם יֵשׁ כָּל מֵינֵי תְּאוֹת
רְעוֹת וּמִדּוֹת רְעוֹת וְלִכְלוּכִים וְזֶהְמָה שֶׁל כָּלֵל אַמּוֹת
הָעוֹלָם, וְנִכְשָׁלִים עַל יָדָם בְּכָל מֵינֵי חֲטָאִים וְעוֹנוֹת
וּפְשָׁעִים, רַחֲמָנָא לִישְׁזֹבֵן, עַד שְׂיֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁנִּפְּלוּ כָּל-
כָּף בְּעַמְקֵי עַמְקִים בְּשָׂאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתּוֹ, וְהִתְלַכְּלוּ
כָּל-כָּף בְּחֲטָאִים וְעוֹנוֹת וּפְשָׁעִים, עַד שֶׁנִּפְּלוּ בִּיאֹשׁ
עָצוּם, וְאִינָם רוֹאִים מְאוּמָה רַק אֶת הַגִּשְׁמִיּוֹת וְאֶת
הַיֵּשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְנִתְקוּ אֶת עֲצָמָם לְגִמְרֵי מִמּוֹנוֹ
יְתַבְּרֵךְ, עַד שְׁחוּשְׁבִים כָּאֵלוּ כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה מִתְּנַהֲלָת
מֵעֲצָמָה, חֵס וְשְׁלוֹם. וְלִהְפוּךְ — הַבְּרִיאָה מִתְּנַהֲגָת
גַּם בְּבַחֲיַנֵּת 'אֵין', הֵינּוּ שֶׁהוּא יְתַבְּרֵךְ גְּנוּז וּמִסְתָּר בְּכָל
תְּנוּעָה וּתְנוּעָה, כִּי בְּכָל פֶּרֶט וּפְרֵט מֵעֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה,
שֵׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם גְּנוּז, כִּי הוּא יְתַבְּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה
וּמְקִיָּם אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאֶפְּלוּ בְּמִקּוּמוֹת הַמְטַנְּפִים,
גַּם שֵׁם הוּא יְתַבְּרֵךְ מִסְתָּתֵר, וְלִכְן כְּשֶׁאָדָם מִתְּחִיל
לְחַפֵּשׂ אַחֲרָיו יְתַבְּרֵךְ, וּמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה
אַמְתִּית, וּמִתְּחִיל לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ 'אֵיהָ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ',
אֵיהָ הַמְקוֹם שֶׁאוּכַל לְמַצֵּא אוֹתוֹ יְתַבְּרֵךְ, וְצוּעֵק וּמְבַקֵּשׁ
וּמִתְחַנֵּן אֵלָיו יְתַבְּרֵךְ, שְׂיַחֲוֶס וְיִרְחַם עָלָיו, שְׂיִזְכֶּה לְצֵאת
מֵהַפֶּח הַיְקוּשׁ שֶׁנִּפְּלָ לְתוֹכוֹ, מֵהַחֲשֵׁךְ וְהַזְּכֵל שֶׁנִּשְׁתַּקַּע
שֵׁם, וְצוּעֵק כָּךְ יָמִים וְשָׁנִים: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, תּוֹצִיא

אותי מכאן, רבוננו של עולם, תתגלה אלי", על-ידי-זה
זוכה לראות את ה'אין' שבתוך ה'יש'.

ולכן עליכם לדעת, בני, ובנותי היקרים, אפלו
שאתם כבר כמו שאתם, עדין יש לכם עתיד, אם תחזרו
בתשובה שלמה אליו יתברך, ותנתקו את עצמכם מכל
הרע והחשך שהייתם שם עד עתה, ותקבלו על עצמכם
בקבלה חזקה לא לשוב אל הזהמה והזבל שהייתם
שם, על-ידי-זה יאיר עליכם אור נורא ונפלא מאד,
כי ה'אין' סוף ברוך הוא התלבש ב'יש' של העולם
הזה, ותראו שיש לכם עתיד, ועדין יכולים לשוב אליו
יתברך. כי הוא יתברך רוצה בתשובת הרשעים, ואינו
חפץ במיתתם, ואף שאנו רואים שעוברים בזה העולם
כל-כף הרבה צרות, כל-כף הרבה יסורים וכל-כף הרבה
מרירות, בני-אדם סובלים כל מיני מרירות שבעולם,
ולא יכולים להפטר מזה, הכל מרב רחמנותו יתברך,
כי הוא יתברך רוצה שבני-אדם ישובו אליו, אף אינו
יכול להשיב את בריותיו אליו, אלא על-ידי שמכה
אותם כל אחד בכחינתו, יש שמכה אותו בדבר קטן,
ויש שמכה אותו בדבר יותר גדול, ויש שמכה אותו
בדבר גדול עד מאד, כי לכל אחד הוא נותן מכה
כזו שתכאב לו; ועל-כן מי שזוכה לישוב דעת אמתית,

וְיִודַע שְׁכָל מַכָּה וּמַכָּה שֶׁמִּקְבָּלִים מִלְמַעְלָה — הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, כִּי אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְמַטָּה, אֲלֵא אִם-כֵּן מִכְרִיזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה (חֲלִין ז:), וְכֹל שֶׁכֵּן וְכֹל שֶׁכֵּן כְּשֶׁעוֹבֵר עָלָיו אֵיזָה מִשְׁפָּר בַּחַיִּים, הוּא יוֹדַע וְעַד, אֲשֶׁר זֶה רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְהוּא תִּכְף-וּמָיד נִתְעוֹרֵר עַל-יְדֵי-זֶה וְשָׁב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכָה לְהִמָּתִיק אֶת כָּל הַצָּרוֹת וְהַמְרִירוֹת, הַיְסוּרִים וְהַהֲרַפְתָּקָאוֹת שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו, וּמֵה'יֵשׁ נִתְבַּטֵּל וְרוֹאֶה אֶת ה'אֵין' — הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, אֲבָל אִם אֵין הָאָדָם זוֹכָה לְרֵאוֹת תִּכְף-וּמָיד אֶת הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַיֵּשׁ, עַל-יְדֵי-זֶה בְּהִכָּרַח שִׁיעֲבֵרוּ עָלָיו כָּל מִינֵי צָרוֹת וַיְסוּרִים, כָּל מִינֵי קִטְנוֹת וּמִכְאוּבִים, וְהוּא סוֹבֵל יְסוּרֵי תַּפְת, וְאֵינוֹ יְכוּל לְצֵאת מִשֵּׁם.

וְעַל-כֵּן רָאוּ, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתָרְאוּ מַה לְפָנֵיכֶם, תְּאַמִּינוּ לִי, שִׁיּוֹתֵר טוֹב לְהַרְגִיל אֶת עֲצַמְכֶם לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל אָבִיו, וְתִבְקְשׁוּ וְתִתְחַנְּנוּ מִלְּפָנָיו יִתְבַּרֵךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אָבִי שֶׁבְשָׂמַיִם, חוּס וְחַמֵּל עָלַי, וְזַפְנִי לְצֵאת מֵהַחֶשֶׁךְ וְהָרַע שֶׁנִּפְלַתִּי לְשֵׁם, עַד שֶׁנִּדְמָה לִי כְּאִלוֹ יֵשׁ מְצִיאֹת בְּלַעַדֶּיךָ, וְשִׁכַּחְתִּי לְגַמְרֵי מֵהָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְלָכֵן עֲזַרְנִי שֶׁאֲזַכֶּה לְרֵאוֹת

תמיד רק את ה'אין' שבתוך ה'יש', ועל-ידי-זה תזכו להכליל באין סוף ברוך הוא, ותרגישו כל מיני ערבות ונעם בחייכם. ועל-כן עליכם לדעת, בני ובנותי היקרים, כי עדין "יש עתיד", ואסור להתיאש, ואפלו שאתם נמצאים עכשו במצב כזה, שנדמה לכם כאלו אבד מנוס ותקוה מכם, ונפלתם בחשך ורע כזה, שאף פעם לא תצאו ממנו, תדעו, שהכל בשביל הבחירה והנסיון, כי הוא יתברך רוצה שכל בריותיו יזכו להשיג את אמתת מציאותו יתברך, יזכו לראות את ה'אין' שבתוך ה'יש', שזה תכלית הבריאה, שיזכו לראות את השגת אלקותו יתברך בתוך כל פרט ופרט מהבריאה. ולכן ראו, בני, ובנותי היקרים, להתחזק ולהתאמץ בכל מיני אפנים שבעולם, ותדעו אשר עדין יש לכם עתיד, ואסור להתיאש אפלו במצבים הקשים ביותר, ואז אם תחזיקו מעמד ומצב, תראו שהקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אתכם, ותזכו להכליל באין סוף ברוך הוא, אשר זוהי התכלית שבכל התכליתות.

ד.

בני ובנותי היקרים! ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם, ותאמינו שיש לכם עדין עתיד גדול, ואסור ליאש את עצמכם בשום פנים בעולם,

וְאִף שְׁאֲנִי יוֹדַע שְׁכָבָר עֶבֶר עֲלֵיכֶם בְּזֶה הָעוֹלָם מֵה
 שְׁעֵבֶר, וְכַל-כֵּן נִפְלְתֶם וְנִתְרַחֲקֶתֶם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, עַד
 שְׁמַר וְחֻשֵׁף לָכֶם, וְנִדְמָה לָכֶם, שְׂאֵף פֶּעַם לֹא תוּכְלוּ
 כָּבֹד לַחֲזוֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִף פֶּעַם לֹא תוּכְלוּ לְצִאת
 מִמְּרִירֵי־וַתֵּיכֶם וּמְצֻרוֹתֵיכֶם שְׁעוֹבְרוֹת עֲלֵיכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת
 וּבְרוּחַנִּיּוֹת, עִם כָּל זֹאת עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי עֲדִין "יש
 עתיד" גָּדוֹל לָכֶם, אִם רַק תִּקְחוּ אֶת עֲצֻמְכֶם בְּיַדְיְכֶם,
 וְתִרְגְּלוּ אֶת עֲצֻמְכֶם לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר יִדְבֹר
 אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, הִינּוּ שְׁתַּלְכוּ בְּמָקוֹם
 שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִפְרְשׁוּ אֶת שִׂיחַתְכֶם, בְּשִׁפְתַי הָאֵם
 שְׁלָכֶם, וְתִדְבְּרוּ וְתִשְׁיַחוּ עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִצְעֲקוּ וְתִבְכוּ
 לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שְׁיַחוּס וִירַחֵם עֲלֵיכֶם וְיִתְגַּלֶּה אֲלֵיכֶם, וְאִז
 בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן — אִם תִּהְיוּ עֹקְשָׁנִים גְּדוֹלִים בַּדָּבָר, תִּרְאוּ
 נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת שְׁיַעֲשֶׂה עִמְכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כִּי
 בְּאֵמַת תְּפִלָּה הִיא הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַכְּנִס אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
 וּמִי שֶׁנִּפְלַח בְּחֻשֵׁף וּבִתְרֻדָּה, וְנִתְלַכְּלוּ בְּמָה שֶׁנִּתְלַכְּלוּ
 — בְּחֻטָּאִים וְעוֹוֹנוֹת וּפְשָׁעִים, עָלָיו לְדַעַת, כִּי אִי
 אֶפְשָׁר לְצִאת מִכָּל זֶה, כִּי אִם עַל-יַדֵּי רַבּוּי תְּפִלָּה
 וּבִקְשָׁה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנּוֹ, שְׁיִהְיֶה חֲזַק וְאִמִּין בְּזֶה
 מְאֹד מְאֹד, וְאִף שֶׁבִּתְחִלָּה יִדְמָה לוֹ כִּאֲלוֹ מְדַבֵּר אֶל
 הַקִּיר, חֶסֶם וְשִׁלּוּם, וְכִאֲלוֹ אֵין מִי שְׁשׁוֹמֵעַ אוֹתוֹ, עִם כָּל
 זֹאת עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,

ואין שום מציאות בלעדיו כלל, והוא יתברך מחיה
 ומנהיג ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח,
 חי, מדבר – הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך,
 וכל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך נשמע ונתקבל;
 כי כל דבור ודבור הוא כלי להמשיך את שכינת עזו
 יתברך, ובזה שהאדם חוטא, הוא מגרש ממנו את
 שכינת עזו יתברך, ונתקררת ונחשכת אצלו האמונה
 הקדושה, עד שיש בני-אדם שכל-כף נפלו ונתרחקו
 ממנו יתברך, עד שנדמה להם כאלו "עזב ה' את
 הארץ" (יחזקאל ח, יב), חס ושלום, והכל טבע גמור,
 וכאלו רק הגויים ואמות העולם משתלטים בעולם,
 שזהו כלל הגליות, שאדם נפול כל-כף בדעתו, עד
 שלומד ממצעי הגויים, שהם השקוף, תעוב, זהום,
 נאוף ולכלוך, שמתנהגים הגויים, ומתלמדים מהם
 ועושים כמהם, ודבר זה עוקר לגמרי את האדם ממנו
 יתברך, ונחשכת ממנו האמונה הקדושה לגמרי, עד
 שחושב כאלו אבד מנוס ותקוה ממנו לגמרי; כי כל בר
 ישראל שרשו הוא מאין סוף ברוך הוא, והוא בעצמו
 חלק האמונה הקדושה שהיא השכינה הקדושה, אבל
 כשאדם חוטא, ובפרט שעובר עוונות וחסאים ופשעים
 של נאוף, גנבות וגזלות, אכילת טרפות ונבלות, חלול
 שבת וכל שאר מיני עברות שבעולם, זה בעצמו מקרר

ומחשיך מִמֶּנּוּ אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וַיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם
 שֶׁנִּפְּלוּ כָּל-כֶּהֱ, עַד שֶׁנִּדְמָה לָהֶם כְּאִלוּ הַכֹּל טַבֵּעַ, וּכְבֹר
 אִף פַּעַם לֹא יוּכְלוּ לְצַאת מִהַצֵּעַר וּמֵהִיסוּרִים שֶׁנִּסְתַּבְּכוּ
 בָּהֶם. וּבִאֲמַת הַכֹּל פִּתּוּי הַיֵּצֵר, כִּי לְכֹל בַּר יִשְׂרָאֵל
 "יש עתיד" עֲדִין, מֵאַחַר שֶׁנִּשְׁמְתוּ בְּעֶצְמָהּ הִיא חֵלֶק
 אֱלוֹךְ מִמַּעַל (עֵין זֶהר ח"ג כט:), אִךְ צָרִיךְ לַעֲסֹק הַרְבֵּה
 בַּתְּפִלָּה וּבִקְשָׁה לְדַבֵּר וּלְשׁוּחַ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, שְׂיַחֲוֹס
 וִירַחֵם עָלָיו, שְׂיִזְכֶּה לְהַחְזִיר אֶת נִשְׁמָתוֹ לְשִׂרְשָׁהּ, וְיִזְכֶּה
 לְהַדְבִּיק אֶת נִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּכְפִי שְׁמֵרְבָה הָאָדָם
 בַּתְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, תַּחֲנֹה וְצַעֲקָה אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, עַל-יְדֵי-זֶה
 לֹאט לֹאט מוֹרִיד מִמֶּנּוּ כָּל מִינֵי חֲלוּדָה שֶׁנִּדְבְּקוּ בוֹ,
 וְזוּכָה לְהַדְבִּיק נִשְׁמָתוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא; וְעַל-כֵּן
 רְאוּ, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, כִּי יֵשׁ לָכֶם עֲדִין עֵתִיד,
 וְאַסוּר לָכֶם לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאָפֶן, וְאַפְלוּ שֶׁקְשָׁה
 וְכִבֵּד לָכֶם בְּחַיִּים מְאֹד מְרֹב צְרוּת וּמְרִירוֹת שֶׁאַתֶּם
 סוּבְלִים בְּבֵיתְכֶם — מְכֶם וּמַעֲצָמְכֶם, וּמֵהַמְשַׁפָּחָה —
 מֵהַקְּרוֹבִים וְהַרְחוֹקִים, וְעוֹבְרֹת עֲלֵיכֶם מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת,
 צְרוּת וִיסוּרִים וּמְכַאוּבִים קָשִׁים וּמְרִים, וּנְפִלְתֶם בְּחוּבוֹת
 עֲצוּמִים, עַד אֲשֶׁר אַתֶּם שְׁקוּעִים בְּבוֹץ גְּדוֹל, וְקָשָׁה וְכִבֵּד
 לָכֶם לְהֶאֱמִין שֶׁפַּעַם תִּהְיֶה לָכֶם תִּקְוָה. וְכֹל-כֶּהֱ נִפְלְתֶם
 בְּיָאוֹשׁ, עַד שֶׁנִּכְנְסוּ בְּלִבְכֶם מַחְשָׁבוֹת שֶׁל הַתְּאֵבָדוֹת,
 רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. אִךְ עֲלֵיכֶם, לְדַעַת כִּי הוּא יִתְבַּרְךָ אֵין

סוף בְּרוּךְ הוּא, וּמְרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתָיו, הוּא רַק רוֹצֵה שְׂאֵדָם יִפְנֶה אֱלֹיו, וַיִּתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבִּין אֶל אָבִיו, וּכְפִי שְׂאֵדָם חָזַק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, כְּמוֹ-כֵן זוֹכָה בְּאַמֶּת לְעַקֵּר אֶת עֲצָמוֹ מִהָרַע וְהַחֲשָׁד, וְזוֹכָה לְהַדְבִּיק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

לְכֵן רָאוּ, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, לְבַל תִּיאָשׁוּ עֲצָמְכֶם בְּשׂוּם פְּנִים וְאִפְּן מִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם, רַק הִרְגִּילוּ אֶת עֲצָמְכֶם לְשׂוּחַ וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבַבְכֶם, וְתִלְכוּ לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְשָׁם תַּעֲמְדוּ וְתִשְׁיַחוּ וְתִסְפְּרוּ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבַבְכֶם, וְאִף שֶׁבִּתְחִלָּה יִדְמָה לָכֶם שְׂאֵין אִף אֶחָד שׁוֹמֵעַ אַתְּכֶם, וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁתּוֹצִיאוּ מִפִּיכֶם יָבוֹא לָכֶם בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ גְּדוּלָה מְאֹד, כִּי תַחֲשְׁבוּ וְתִדְמֶוּ לְעֲצָמְכֶם כְּאֵלוֹ זֶה לְרִיק, וּכְאֵלוֹ אַתֶּם מְדַבְּרִים, חַס וְשָׁלוֹם, אֶל הַקִּיר, אִף לֹא-כֵן הוּא, תִּדְעוּ, אֶהוּבִי, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, כִּי יֵשׁ לָכֶם עֵתִיד, כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא שָׁם אַתְּכֶם, עִמָּכֶם וְאַצְלָכֶם, וַיִּמָּה שְׂאֵינְכֶם זוֹכִים לְרֹאוֹתוֹ, זֶהוּ מֵרֵב עֲוֹנוֹתֵיכֶם וְחַטָּאֵיכֶם וּפְשָׁעֵיכֶם, שֶׁנִּתְלַכְלַכְתֶּם זֶה יָמִים וְשָׁנִים, עַל-יְדֵי זָכַל וְזִהְמָה שֶׁל תַּאֲוֹת נְאוּף וְחִלּוּל שִׁבְת-קֹדֶשׁ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְאַכִּילַת טְרֵפוֹת

ונבלות שפטמתם את עצמכם ימים ושנים, וזה אשר
 טמטם את מחכם ודעתכם, עד שנדמה לכם שאבד
 מנוס מכם לגמרי. ולכן ראו, בני ובנותי היקרים, לא
 להיות בטלנים, רק תברחו עכשו למקום פנוי שאין
 שם בני-אדם, ותספרו את כל אשר עם לבבכם אליו
 יתברך, ועל-ידי-זה תזכו שסוף כל סוף תוכלו לנתק
 עצמכם מהרע והחשף שנפלתם לשם, ותראו שעדין
 "יש עתיד", ואסור ליאש עצמכם בשום פנים ואפן, כי
 כל זמן שאדם חזק ואמיץ בידיעה זו, שכל מה שיעבר
 עליו "יש עתיד", ואין לו מה להתיאש כלל, זה עקר
 מעלת נשמות ישראל, שאף שעוברים עליהם כל מיני
 צרות ויסורים, כל מיני גליות, הריגות ושמד, מיתות
 משנות, מיתות אכזריות מגויים טמאים, עם כל זאת הם
 מחזיקים מעמד, כי כל בר ישראל הוא שרש באמונה
 הקדושה, שהיא השכינה, ובפנימיות לבבו יודע שיש
 לו עתיד, ועל-כן אינו עוזב את עצמו בשום פנים
 ואפן, וזוכה לרוץ אתריו יתברך בכל כחותיו, וכן כל
 ישראל, כל מה שרק עובר עליהם ברוחניות ובגשמיות,
 הם בורחים אליו יתברך, וצועקים ומבקשים ומתחננים
 מלפניו יתברך, שיחוס וירחם עליהם, ועל-ידי-זה דיקא
 נכנס בהם בטחון חזק, לידע ולהודיע ולהודע אשר אין
 שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ועדין "יש עתיד"

גדול להם, וזה אשר מחזיק את כלל ישראל במשך כל ימי גלותנו.

ועל-כן ראו, בני ובנותי היקרים, גם עכשו לא לעזוב את עצמכם בשום פנים ואפן, ואף שנדמה לכם כאלו אף פעם לא תצאו מהפח היקוש הזה שנפלתם אליו, תדעו שזה מחמת היצר הרע והסמ"ך-מ"ם שמסבבים אתכם לגמרי, ומעלימים ומסתירים ומכסים מכם את אמתת מציאותו ותברך, ואם תהיו חזקים בעבודה הקדושה הזו — לדבר ולצעק, לבקש ולהתחנן מלפניו ותברך, שיחוס וירחם עליכם לצאת מהפח היקוש הזה, אז תראו שסוף כל סוף תבקענה כל החומות שסבבו סביבכם היצר הרע והסמ"ך-מ"ם, ויבקעו בתוך החשך דרך ופתח שדרכו יפגס גם לכם איזה אור, ותרוצו ותדפפו אחר האור אין סוף הזה, וכפי שתרוצו ותברחו יותר ויותר אחר האין סוף ברוך הוא, כמו-כן יתגלה לכם יותר ויותר גלוי אלקותו ותברך, עד שברב הימים והשנים על-ידי שתתמידו ותתעקשו בעקשנות גדולה, ותתמידו בהתמדה רבה בתפלה ושיחה בינכם לבין קונכם, אז יפתח לכם מחכם ודעתכם ולבכם, ותשיגו שכל הבריאה כלה היא לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, ואין שום יאוש בעולם כלל, ועדין "יש עתיד"

גָּדוֹל לָכֶם, עַל-כֵּן אֵל תִּיַאֲשׁוּ עֲצַמְכֶם בְּשׁוֹם פְּנִים וְאַפָּן.
וְאִם תִּלְכוּ בְּדֶרֶךְ זוֹ, אַז תִּצְלִיחוּ דְרַכְכֶם כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם;
אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנִּים דְּבוּרִים אֵלָיו בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ
כָּל הַיָּמִים.

ה.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזְק אֶת עֲצַמְכֶם בְּכָל
מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְהֶעֱקַר
בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא הַהֲתַחֲזָקוֹת, כְּפִי שְׁאָדָם מְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ
כְּמוֹ-כֵן זוֹכֶה לְהִצְלִיחַ לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם,
בְּאַהֲבָה וּבְנֵעָם, כִּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבֵר בְּזֶה הָעוֹלָם
בְּכָל יוֹם צָרוֹת וְיִסּוּרִים, מְחַלֶּקֶת וּמְרִיבוֹת, עַד שֶׁאֵין לָהּ
אָדָם שְׁלֵא יַעֲבֹר עָלָיו אֵיזָה מְשֻׁבֵּר בְּחַיִּים, וְאֵין לָהּ יוֹם
שְׁלֵא יִהְיֶה בוֹ אֵיזָה בְּלִבּוֹל אוֹ אֵיזָה בְּטוֹל (עֵין מְדַרְשׁ
שׁוֹחֵר טוֹב, תְּהִלִּים קִיט, טו), אֵיזוֹ מְחַלֶּקֶת אוֹ אֵיזָה הַפְּסֹד
אוֹ אֲכֻזָּה — מְמַנּוּ בְּעֲצָמוֹ, אוֹ מְאַשְׁתּוֹ, אוֹ מִלְדָּיו, אוֹ
מְשַׁכְּנֵיו, אוֹ מִהַקְרוֹבִים, וְזֶה אֲשֶׁר מְמַרֵּר אֶת חַיֵּי הָאָדָם
בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי; כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד
אֶלָּא כְּשִׁזּוֹכֶה לְחִזְק אֶת עֲצָמוֹ, וּלְהַחֲדִיר בְּעֲצָמוֹ אֲשֶׁר אֵין
שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מְחִיָּה
וּמְהֻוָּה וּמְקִיָּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח,
חֵי, מְדַבֵּר — הֵם עֹצֵם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ,

וְכַל מָה שֶׁאָדָם מְכַנֵּס בְּעֵצְמוֹ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה
 זֹכֶה לְחִזְק עֵצְמוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי עֶקֶר הַהִתְחַזְקוֹת הַיָּא
 רַק עַל-יְדֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁאָדָם מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה
 פְּשוּטָה, בְּאֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְזֶה מָה
 שֶׁמְחַדִּיר בּוֹ אֲשֶׁר "יֵשׁ עֵתִיד", וְאֶסוּר לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם
 פְּנִים וְאֶפֶן. וְכִמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: אִפְלוּ חֶרֶב
 חִדָּה מִנַּחַת עַל צְוָאָרוֹ שֶׁל אָדָם, אַל יִמְנַע עֵצְמוֹ מִן
 הַרְחָמִים (בְּרֻכּוֹת י.), כִּי רַחֲמִים מוֹעִילִים תָּמִיד, וּפּוֹעֲלִים
 אֲצִלוּ יִתְבַּרֵּךְ כָּל מָה שֶׁרוֹצִים (וְעַיִן סִפְרֵי וְאֶתְחַנֵּן ג, כו),
 הָעֶקֶר שְׂיִהְיֶה בְּלֵב אֱמֶת, לֵב אֶחָד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים
 קמ"ה, יח): "קְרוֹב הַיְי"ה לְכָל קְרָאִיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאוּהוּ
 בְּאֱמֶת", כִּי כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֵצְמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
 וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן עַל נַפְשׁוֹ, וְשׂוֹאֵל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ כָּל
 מָה שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְאִין לוֹ שׁוּם כְּוִנוֹת אַחֲרוֹת — רַק
 לְהַיָּשֵׁעַ, אֲזַי אֵינוֹ זֶז מִשֵּׁם עַד שֶׁהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר
 לוֹ, כִּי אֲצִלוּ יִתְבַּרֵּךְ מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה,
 שֶׁהָאָדָם יְרַגֵּיל אֶת עֵצְמוֹ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ כָּל דְּבָר
 שֶׁצְּרִיף בְּלִשׁוֹן שֶׁהוּא רַגֵּיל בָּהּ.

וְעַל-כֵּן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְיָרִים, אִם נִקְלַעְתֶּם לְאִיזוֹ
 צָרָה, חֶס וְשָׁלוֹם, אוֹ יֵשׁ לָכֶם אִיזוֹ אַכְזָבָה, אוֹ אִיזוֹ
 מְרִיבָה, אוֹ אִיזוֹ מִחֻלְקָת, אוֹ אִיזָה בְּלָבוֹל שֶׁרַק יִהְיֶה,

תִּכְרֹף-וּמִיד הַרְגִּילוּ אֶת עֲצֻמְכֶם לַפְּנוֹת רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה,
 וְתִבְקָשׁוּ וְתִתְחַנְּנוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כָּל מֵה שְׂאֵתֶם צְרִיכִים,
 וְעַל-יְדֵי תְּפִלָּה עֲלֵיכֶם לְדַעַת אֲשֶׁר "יש עתיד", כִּי הוּא
 יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה, וְאִם הָאָדָם בָּא אֵלָיו וּמִבְקָשׁ
 וּמִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאי לֹא
 יַעֲזֹב אוֹתוֹ. אֲךָ עֵקֶר הַצָּרָה הִיא שְׂבִיעַת שְׂעוּבָרִים עַל
 הָאָדָם כָּל מִינֵי צָרוֹת וּבִעְיֹת, כָּל מִינֵי מְרִירוֹת וְחֲשָׁכוֹת,
 אֲזִי נִתְעַקֵּם לְכָבוֹ לְגַמְרִי, וְנִחְלָשֶׁת דַּעַתוֹ וְנוֹפֵל בְּעֵינָי
 עֲצָמוֹ, וּבָא לִיְדֵי סִפְקוֹת (שְׁמוֹת יו, ז): "הִישׁ הַיְי"ה", וְזֶה
 בְּעֲצָמוֹ מְקַרְרוֹ וּמְחֻלִּישׁוֹ מֵעֲבוּדַת הַתְּפִלָּה. וְתִכְרֹף-וּמִיד
 כְּשֶׁאָדָם חוֹשֵׁב שְׂיִכּוֹל לְהוֹשִׁיעַ בְּלִי תְּפִלָּה וּבִבְקָשָׁה, וּכְאֵלוֹ
 יִשׁוּעַתוֹ תְּלוּיָה בְּיַד עֲצָמוֹ, וְאִינוֹ צְרִיךְ, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, אֶת
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי נִכּוֹן יִהְיֶה לְבוֹ וּבִטּוּחַ, שְׁלֹא
 רַק שְׂיִשְׁאֵר בַּחֲשָׁף וּבִצָּרָה שְׁלוֹ, אֶלֶּא אֲדַרְבָּה עוֹד יִפְנֹס
 לְצָרוֹת גְּדוּלוֹת יוֹתֵר, כִּי הַכְּפִירוֹת וְהַסִּפְקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
 רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, הֵן מְקוֹר הַטְּמְאָה, בּוֹר עֵמֶק שְׂקָשָׁה
 לְצֵאת מִמֶּנּוּ, וְעַל-כֵּן כָּל אֵלוֹ שְׂכָבָר נָפְלוּ בְּעֵמֶק בּוֹר
 וְדוֹת כְּזֶה, שְׁנִתְעַקֵּם לְכָבֶם וְנִחְלָשָׁה דַּעַתֶּם וְנִחְשָׁכוּ
 עֵינֵיהֶם, יִמְלֵאִים סִפְקוֹת וְקִשְׁיוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, חֲיִיָּהֶם
 מְרִים מְאֹד מְאֹד, וְהֵם צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, רַחֲמִים
 גְּדוּלִים, לְהוֹשִׁיעַ.

וְלִכֵּן רְאוּ, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, מַה לְּפָנֵיכֶם, חֲזֹרוּ
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאַל תֵּאָבוּ וְאַל תִּשְׁמְעוּ
 וְאַל תִּסְחָפוּ בְּרוּחַ הַזִּמְזוּמִּים, שֶׁמְלֵאָה כְּפִירוֹת וְאִפְּיִקוֹרְסוֹת,
 קִשְׁיוֹת וְסִפְקוֹת, עָלָיו יִתְבַּרֵךְ. הִרְגִּילוּ אֶת עַצְמְכֶם לְבָרַח
 רַק אֶל חֲכָמֵי הַדּוֹר וְצַדִּיקָיו, אֲשֶׁר מֵהֶם תִּקְבְּלוּ עֲצוֹת
 נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת אֵיךְ לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ לְאַמוּנָה בְּרוּרָה
 וּמְזוֹכֶכֶת, וְתִזְכּוּ לְהַפְלִיל בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְיִתְבַּרֵר לְכֶם, כִּי
 עַדִּין "יש עתיד", וְאִפְּלוּ בְּמַצָּבִים הַקָּשִׁים בְּיוֹתֵר בְּחַיֵּי
 הָאָדָם, יְכוּלִים לְצֵאת וּלְהִנָּצֵל מִכָּל רַע. אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה
 לְהַחֲדִיר בְּעַצְמוֹ יְדִיעוֹת אֱלֹהִים, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ
 כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִירָה וּמְקִיָּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה
 כְּלָה, וְאֶסוּר לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן, כִּי תִמִּיד "יש
 עתיד". וּמִי שְׁזוֹכָה לְהַחֲדִיר בְּעַצְמוֹ יְדִיעוֹת אֱלֹהִים, דִּיקָא
 הוּא חַי חַיִּים נְעִימִים עֲרֻבִים וּמְתַקִּים, וְעוֹלָמוֹ טוֹעֵם
 עוֹד בְּעוֹלָם הַזֶּה; אֲשֶׁרֵי לוֹ בְּזֶה וְאֲשֶׁרֵי לוֹ בְּבֵא.

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם !